

Referat fra ekstraordinær generalforsamling i Arkitekternes Pensionskasse den 21. maj 2013

Generalforsamlingen afholdtes mandag den 21. maj 2013 kl. 16.30 i Arkitekternes Hus, Strandgade 27A i København.

Der forelå følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Forslag fra bestyrelsen: Urafstemning om ændring af vedtægtens formålsbestemmelse
3. Eventuelt

Formand Mette Carstad bød velkommen til Arkitekternes Hus i København, hvor Arkitekternes Pensionskasse i dag afholder ekstraordinær generalforsamling. Jeg hedder Mette Carstad, og jeg er formand for Arkitekternes Pensionskasses bestyrelse, og jeg er så også formand i fællesskabet Unipension. Vi har bestyrelsen med os, der er ikke nogen grund til at præsentere jer, men de sidder heroppe, og vi har også vores sekretariat med os i dag. Dagsordenen er meget enkel.

Ad pkt. 1. Valg af dirigent

Vi har valg af dirigent, beslutning om eventuel urafstemning og eventuelt. Så det er til at overkomme, hvad vi har at ændre i dag. Første punkt på dagsordenen er valg af dirigent. Efter den generalforsamling, som flere af jer deltog i i Aarhus, var der kritik af vores dirigent, ikke at han ikke varetog hvervet, men der var kritik af, at når vi så havde en, som var inden for vores egen kreds, så kunne man jo ikke være sikker på, at dirigenten var upartisk og uafhængig. Den kritik har vi taget til efterretning og har bedt professionel dirigent advokat Lars Svenning Andersen, om han eventuelt ville stå til rådighed, hvis forsamlingen vil vælge ham til dirigent. Kan forsamlingen godkende bestyrelsens indstilling til dirigent?

Så giver vi ordet til Lars.

Dirigent Lars Svenning Andersen: Tak for valget. Det er jo dejligt at være dirigent på en generalforsamling, hvor der er så få punkter på dagsordenen, for nu er der kun to tilbage. Jeg skal dog lige starte med, at vi altid som dirigenter skal sørge for at tjekke, om den nu også er indkaldt efter alle kunstens regler, og det har jeg tjekket. Det er jo sådan, at indkaldelser skal ske til alle medlemmerne mellem 2 og 4 uger før tidspunktet. Det har jeg tjekket med postvæsenet. Det er i orden, og jeg har også tjekket, at det er i de elektroniske nyhedsbreve. I de trykte medier har vi ikke kunnet få det af hensyn til tidspunkterne. Så jeg kan konstatere, at vi er lovligt indkaldt, og at vi derfor kan køre videre med det næste punkt på dagsordenen.

Ad pkt. 2. Urafstemning om ændring af vedtægtens formålsbestemmelse

Det er jo det store punkt, og det har ordlyden, at man foreslår urafstemning om det forslag, som blev fremsat på den ordinære generalforsamling den 22. april om ændring af vedtægtens formålsbestemmelse. Vi ønsker mulighed for at spare omkostninger, dels ved at dele omkostningerne til administration med andre pensionskasser, dels ved at dele omkostninger til investering med andre, og så er der opregnet formålet som det er nu og den reviderede bestemmelse. Det er således, at dette punkt giver mulighed for debat. Forslagsstillerne vil få mulighed for kort, hvis de vil supplere, og bagefter er der jo debat om det. Dem, der måtte ønske ordet, og jeg vil bede jer om, at det bliver sådan, at der er mulighed for at man går rundt med en mikrofon, og så vil jeg bede om, at man lige nævner, hvad man hedder, og så det, man har på hjerte, og det vil være sådan, at det bliver optaget, så man kan høre, hvem det er, der har

sagt hvilke kloge ord. Jeg vil lige i første omgang give ordet, hvis formanden vil supplere til punktet her, og dernæst er der allerede en, der har meldt sig. Er det til proceduren? Ja værsgo. Det tager vi først.

Kirsten Utoft: Det er i forbindelse med tilmeldingsmaterialet. Der har jeg fået kommentarer fra flere, at de er kommet ind i det, der så, hvis de ikke umiddelbart havde en, der kunne bære deres fuldmagt, så går de videre og kommer ind. Så skal de krydse af Ja eller Nej, og samtidig for at de overhovedet kan få dette anerkendt, så giver de en fuldmagt til bestyrelsen, og det har ikke været deres hensigt. Hvordan kan man skille disse – det vil sikkert vise sig temmelig klart, at man siger nej til at sende forslaget til urafstemning, men så giver man samtidig bestyrelsen en fuldmagt til at handle på deres vegne, og det har de faktisk protesteret imod. Der kommer en protest til pensionskassen.

Dirigenten: Ja, jeg vil sige omkring det, at jeg også kan proceduren.

Ulrich Bolow: Jeg vil godt høre, er det er lovligt ifølge vedtægterne, at man kan sende et forslag til urafstemning, som er blevet nedstemt på en generalforsamling. Det vil jeg godt spørge dirigenten om, som jo er jurist.

Dirigenten: Ja, vi tager lige begge ting. Det første, jeg er blevet præsenteret for nogle fuldmagtsblanketter, som jeg ikke ser nogen problemer i. Hvis det er sådan, at der er medlemmer, som har afgivet en fuldmagt, som de mener, de forkert har afgivet, så er det klart, så må de protestere over for det, og så må de gøre opmærksom på det, således at de inden, og det bør jo være inden generalforsamlingen, sikrer sig, at deres stemme ikke tæller med. Hvis man vælger i stedet for at møde frem, fordi man mener, at der er begået en fejl, så er det fremmødet, der betyder noget, og ikke den stemmeseddel, man har afgivet. Sådan er spillereglerne.

For så vidt angår det andet. Ja, der er jo en bestemmelse i vedtægterne, og det er den, vi er indkaldt efter, og den siger, at man kan beslutte, at enhver afgørelse truffet på en generalforsamling om ændring af vedtægterne skal sendes til urafstemning. Det kan man beslutte ved et simpelt stemmeflertal. Det kan man gøre på en ordinær generalforsamling, eller hvis man ikke har gjort det, så kan man være nødsaget til, som man altså har gjort her, at indkalde til en ekstraordinær generalforsamling, hvor kravet er det samme, at man skal have et flertal for at sende sådan en beslutning til urafstemning. Det er derfor, vi sidder her i dag. Det er helt lovligt. Ingen problemer i det. Ja, er der flere til proceduren? Der er en dame dernede.

Rie Øhlenschläger: Jeg har blot behov for at få at vide, i hvor lang en periode bestyrelsen sidder, fordi det har undret mig lidt, at man havde et bestyrelsesvalg på generalforsamlingen der var i april, og det valg blev ikke afholdt, fordi der blev krav om urafstemning. Sidder bestyrelsen så indtil den urafstemning er afholdt, eller er der en periode bestyrelsen sidder. Jeg har bare ikke kunnet se det i vedtægterne, så jeg vil gerne have det opklaret.

Dirigenten: Ja, jeg kan svare, at jeg har ikke dyrket det, må jeg sige, intenst, men helt normal foreningsret i praksis, hvis jeg skal svare på det, det er, at hvis der sker sådanne ting, så sidder man som kan vi kalde det forretningsministerium, indtil der bliver truffet. Det er den normale måde at gøre det på, og det er simpelthen for at sikre, at foreningen stadigvæk har en bestyrelse, der fungerer, så det vil være udgangspunktet. Ja, det bliver det så i realiteten, det jeg siger, fordi jeg har ikke dyrket det der i detaljer, men det fungerer i princippet jo sådan, jeg ved ikke hvor mange er på valg. Alle?

Men så vil man køre videre og så vil de to altså sidde indtil der bliver valgt to andre. Sådan vil det være. Men det er ikke sådan, at der deri ligger, at der er begrænsninger i, hvad man kan gøre i bestyrelsen.

Kirsten Utoft: Det er måske noget med gamle heste. Vi plejer at starte vores generalforsamlinger med at opgøre, hvor mange der er mødt frem, hvor mange fuldmagter der er. Den opgørelse må foreligge og den vil vi meget gerne høre, andre end mig også.

Dirigenten: Ja, nu skal du høre her. Det er jeg helt med på, og det har jeg bedt om, og den kommer formentlig, jeg går ud fra, at man er på vej, men jeg har bedt om det. Både hvor mange der er mødt frem og hvor mange, der har givet fuldmagter. Det er helt klart. Selvfølgelig får I det at vide, der er ikke nogen hemmelighed i det, men det skal jeg nok sørge for. Jeg ved ikke, om det er fordi de er i gang med at tælle, men jeg har bedt om at få det, så det er klart, at det får I også, inden vi går til afstemning. Der var en dernede, der bad om ordet.

Lilian Jensen: Jeg ved ikke, det er muligvis ikke til proceduren, men i forlængelse af dit spørgsmål til, hvor længe bestyrelsen sidder, så vil jeg godt vide, om den siddende bestyrelse har tænkt sig at sende det her spørgsmål til urafstemning sammen med, hvis det bliver et ja til urafstemning, om det så vil ske samtidig med bestyrelsesvalg, eller hvad?

Dirigenten: Ja, det vil jeg bede om, når formanden får ordet, så kan formanden måske lige kommentere på det. Er der flere ting til proceduren eller kan vi gå i gang med selve problemstillingen? Der er stadigvæk en enkelt. Ja, du får lov til lige at tale i en mikrofon, også.

Thorkild Hess-Petersen: Jeg spørger bare, jeg håber, at vi får noget forklaring om, hvad det hele egentlig går ud på.

Dirigenten: Det er et ønske, som jeg godt vil dele med dig. Ja, jeg tror, at der er håb, men jeg tror, at den første betingelse, det er, at vi kommer over proceduren. Når først vi er færdige med det, så tror jeg, der er håb. Det tror jeg, så hvis du holder ud så længe, så er der håb, ja, og ellers vil jeg sige, at når vi kommer til at snakke debatten, så vil det jo være sådan, formanden må jo vurdere, hvor meget eller hvor lidt hun vil starte med, men så er der selvfølgelig mulighed for, at man kan bede om en uddybning, hvis der er nogle ting, man godt vil have vendt. Sådan er det jo naturligt. Og andre synspunkter er velkomne. Skal vi sige, at nu går vi i gang med det. Det gør vi med de faldne bemærkninger. Så er der jo lige et spørgsmål, der hænger, til formanden, men ellers vil jeg bede, hvis du vil eventuelt supplere, og så vil jeg i øvrigt derefter give ordet frit. Værsgo

Formanden: Allerførst vil jeg sige, at bestyrelsen har besluttet, at et eventuelt urafstemningsspørgsmål, det vil komme ud samtidig med, at der også er valg til bestyrelsen. Det har vi naturligvis gjort for at spare omkostninger, men også fordi det tager et lille stykke tid at planlægge sådan et bestyrelsesvalg, bl.a. skulle man indhente valgudtalelser fra de fire, som stiller op til de to ledige pladser i bestyrelsen. Så det er rent praktisk så hurtigt, som det nu kunne lade sig gøre.

Så kommer vi til dagens andet punkt, og det er jo så en indstilling til forsamlingen her om at anbefale en urafstemning, og det er bestyrelsen, som anbefaler, at vi sætter forslaget om en revideret formålsparagraf til urafstemning. Der har været lange diskussioner om denne formålsparagraf. Den går i al sin enkelthed ud på at modernisere vores formålsparagraf, altså pensionskassens vedtægter, som sikrer bedre mulighed for samarbejde med andre både i forhold til administration og i forhold til investering. Det er der mange begrundelser for og imod, og det kommer vi helt sikkert tilbage til i dag. Det har været et stort ønske fra bestyrelsen at give mulighed for at afholde urafstemninger. Vi mener faktisk, at når vi er en pensionskasse med 8.000 medlemmer, så er det meget svært at holde en generalforsamling, hvor alle kan komme til orde. Derfor så stillede vi også til generalforsamlingen, den ordinære generalforsamling i Aarhus, forslag om, at der fra bestyrelsen eller fra et vist antal medlemmers side kunne indstilles til en urafstemning. Som nogle af jer ved, så blev bestyrelsens forslag nedstemt. Til gengæld blev et andet forslag om, at man skulle holde en ekstraordinær generalforsamling for at afholde urafstemning eller for at beslutte det, det blev besluttet, og derfor sid-

der vi i dag her, som også dirigenten har sagt. Vi mener ganske enkelt, at det er det absolut mest demokratiske at høre 8.000 medlemmer om vores nye formålsbestemmelse skal vedtages eller om den ikke skal vedtages. Derfor indstiller vi til forsamlingen her, at man naturligvis stemmer ja til en urafstemning, og det er det eneste punkt her i dag, det er at beslutte en urafstemning, og bestyrelsen er fuldstændig enig om at indstille til et ja til en urafstemning. Sammen med urafstemningsmaterialet vil der også gå et ligeværdigt materiale ud med argumenter for og imod. Som det er nogle af jer bekendt, så har vi haft en vis kritik af at overhovedet holde en urafstemning, og i denne kritikergroupe har jeg set et notat med anbefalinger imod en urafstemning, og det notat vil gå med ud som ligeværdigt til det, bestyrelsen skriver som en indstilling til urafstemningen. Der er ikke mere at sige, så er der vel måske nogle andre, der spørge mig om noget?

Dirigenten: Ja, der er i hvert fald frit slag, hvis nogen ønsker at kommentere på dagens emne, og det er der nogle, der gør. Værsgo. Jeg tror lige, inden du kommer, så kan jeg lige sige, at det er oplyst, der er optalt, at der i alt er til stede eller repræsenteret 440 stemmer. Vi er 80 mand her til stede, i hvert fald mindst, fordi jeg er med, men der er 79, der kan stemme af dem, der sidder her, og derudover er der altså 361 fuldmagter.

Karen Zahle: Vi mødes her, og vi fandt anledning til da vi kom her, og alle kom og spurgte om, hvad er det egentlig, der skal foregå, og vi mødes her og vi er indkaldt til dette møde for at stemme om vedtægtsændringen skal til urafstemning. Den 22. april, længere er det ikke siden, på Arkitekternes Pensionskasses generalforsamling blev bestyrelsens forslag til vedtægtsændring behandlet, og derefter stemte 79 for at det var i orden med den vedtægtsændring, 111 imod, og dermed var forslaget forkastet. Ud af ca. en medlemsskare på 7.000 personer var der altså ca. disse 200 mennesker til stede. Et par dage efter på Magistrene og Psykologernes generalforsamling stemte ca. 475 i alt, og der var absolut flertal der for at gå imod bestyrelsens forslag. Det drejer sig om en repræsentation af 90.000 medlemmer. Bestyrelsen besluttede med det samme på denne generalforsamling, som altså var Magistrene og Psykologerne, at sende vedtægtsændringsforslaget til urafstemning i demokratiets navn, som man sagde. Nogle dage efter holdt så den tredje del af Unipension, Jordbrugerne og Dyr lægerne, ca. 76 tilstedeværende personer – der stemte et flertal for bestyrelsens forslag, og så besluttede bestyrelsen i demokratiets navn ikke at sende forslaget til urafstemning.

Dirigenten: Jeg bliver nødt til lige at korrigere dig, ikke fordi jeg overhovedet skal begynde at rette i folk, men mere fordi jeg tilfældigvis var dirigent på MP's generalforsamling. Der var ikke et flertal for at støtte forslaget om vedtægtsændringer. Der var ikke et to tredjedels flertal, men der var et flertal, så det er ikke helt rigtigt, når du siger, at der ikke var. Der var ca. 61 %, der stemte for, og ca. 39 %, der stemte imod, men der skulle have været to tredjedele, så det er fuldstændigt korrekt, at der var ikke to tredjedels flertal, men det er mere for, at vi har det helt på det rene. Resten det har jeg ikke nogen mening om. Og der var vist en mere, der lavede en markering. Var det dig, der markerede? Værsgo.

Hanne Schmidt: Jeg har svært ved at se demokratiet i det, der foregår. Af de der 7.000 mennesker, som har fået denne her indkaldelse, der er jo ingen, der kan gennemskue, hvad vi snakkede om til det møde i Aarhus, og jeg synes altså, det er urimeligt, der ikke er en beskrivelse af den debat, der var den 22., for ikke at tale om hele den der langvarige diskussion omkring salg af ejendomme. Men i det hele taget syntes jeg ikke, at man kan være bekendt at sende en indkaldelse ud af denne her type, fordi ingen, som ikke har været til stede eller har været involveret i diskussionen, fatter en skid af, hvad problemkomplekset handler om. Det synes jeg simpelthen er for ringe.

Dirigenten: Jeg ved ikke, om formanden vil kommentere på det. Det er jo således med urafstemninger, at hvis man laver det, og det er jo bestyrelsen, der normalt foranlediger det, så uanset om det er medlemmerne eller bestyrelsen, der ønsker det, så skal der jo være mulighed for enten på hjemmesiden eller på anden måde at orientere og debattere. Det synes jeg

måske, formanden kan kommentere på senere, således at man har mulighed for både at få det ene og det andet synspunkt afviklet. Det er jo en del af demokratiet, men det kan formanden måske kommentere på senere. Væsgo.

Lilian Jensen: Jeg vil godt i forlængelse af den foregående ærede taler sige, at jeg kan godt tilslutte mig hendes synspunkter, fordi jeg synes, bestyrelsen kommer jo ikke ind til sagens kerne i de her afstemninger. Det handler jo faktisk i realiteten om at opgive den tidligere investeringsstrategi og blive smart og kunne investere risikovilligt, osv. Herunder vil man så også afhænde en hel masse ejendomme, som muligvis er urentable, hvad ved jeg, men det er jo noget, vi som medlemmer ikke har indsigt i. Til gengæld har hele bestyrelsen så vidt jeg ved indsigt heri, for de sidder alle sammen i Arkitekternes Ejendomsselskabs bestyrelse, så den forklaring vil jeg meget gerne have på bordet, hvad det er, der er galt med den investeringsstrategi, der har ligget omkring ejendommene. Det synes jeg, bestyrelsen skylder medlemmerne og ellers er man nødt til at stemme imod deres forslag efter min mening.

Dirigenten: Ja tak, så er der en hel del, der har bedt om ordet. Det var heroppe og så var det dernede bagefter.

Bo Boje Larsen: Jeg er jo ikke valgt af alle jer, der sidder her. Jeg er udpeget af Akademisk Arkitektforenings repræsentantskab og til beroligelse for nogle kan jeg sige, at jeg er valgt et år mere, og jeg har faktisk ikke tænkt mig at genopstille, fordi det er et meget arbejdskrævende erhverv at sidde i denne her bestyrelse. Det er også sådan, at det er lidt beskæmmende, når man nu lægger alle de timer, at der skal være denne mistænkeliggørelse af det arbejde, jeg laver. Det væsentlige for os i bestyrelsen, det er faktisk ene og alene at sørge for, at så mange som muligt får bedst mulig pension, så kan jeg ikke helt forstå, at der bliver blandet alle mulige elementer ind i det. Bestyrelsen havde som forslag faktisk på samme måde som andre, der var til stede i Aarhus, at høre så mange som muligt. Man skulle have en urafstemning. Om det er bestyrelsen som kan sætte et forslag til urafstemning eller om det er generalforsamlingen, burde i den sidste ende være lige meget. Det handler om at høre så mange medlemmer som muligt. Jeg vil også sige, selv om I jo alle sammen holder jer utroligt godt, virker det som om, at den yngre generation ikke helt er til stede, og det er faktisk de yngre generationer, vi i bestyrelsen er nødt til at se mest på. Vi er blevet skudt i skoene, at vi vil have et afkast, uanset virkemidlet. Mon ikke vi kan finde på at investere i klyngebomber, mon ikke vi kan finde på at investere i Japan? Det ville være vidunderligt, hvis man satte sig ind i tingene. Faktisk er det sådan, at Unipension samlet har nogle af de strammeste etiske regler. Det er faktisk sådan, at vi har en person ansat til at undersøge, om de selskaber, vi har investeret i, nu opfører sig som man bør. Lad mig slå det helt fast. Så når vi siger højst muligt afkast, så er det inden for de skrappeste etiske regler. En anden del af pensionen, som man måske også har kunnet læse en del om i aviserne, det handler jo om administrationsbyrden, og så siger det et eller andet sted sig selv, at skal man administrere 8.000 mennesker, så koster det mere pr. medlem end 100.000 mennesker, og det er derfor, vi er gået ind i Unipension. Hvis man også læser lidt videre i sin avis, så kan man måske også se, at der overalt i pensionsbranchen er en centralisering, fordi man ved, at omkostningerne vil stige hen ad vejen, så jo flere man står samlet, jo mindre betaler man i administration. Den administration, der udbetales til lønninger osv., det går selvfølgelig fra pensionstagernes penge, så derfor drejer det sig ret alvorligt om at holde administrationsudgifterne nede, og det er faktisk det eneste, vi beder om. Det er at få lov til at samarbejde med andre pensionskasser, andre administrationselskaber, som f.eks. Forca eller noget andet, som giver lige præcis Unipension og dermed Arkitekterne bedst muligt... ikke bedst muligt afkast, det er nogle andre, der sørger for det, men mindst mulige administrationsudgifter. Det er det eneste, vi beder om, og det undrer mig virkelig, at der skal være så stor modstand mod det. Tak for ordet.

Dirigenten: Tak for det. Så er det den herre, der sidder lige der og rejser sig op nu.

Jørgen Munch: Det er et år siden, vi sad her sidste gang. Da trak bestyrelsen et næsten lignende forslag. Hvis man kigger tilbage på det forslag, så vil man undre sig og tænke, gad vidst, om de ikke vil have det revideret, hvis det var blevet vedtaget dengang. Det er nogle helt andre formuleringer, der er i det. Dengang trak de det med den forklaring, at de havde åbenbart ikke forklaret sig godt nok til medlemmerne. Vi står i næsten samme situation nu efter generalforsamlingen i Aarhus, at der er godt nok kommet nogle nye forklaringer, men dels vinder de altså ikke støtte, og dels er der mange, der føler, at der sker noget, som medlemmerne ikke bliver oplyst om. Hvis man ser på internt materiale i den store partner i Unipension, deres bestyrelse, så er der tale om, at man anser konstruktionen for uhensigtsmæssig inden for Unipension, at I to små foreninger, hvoraf vi er den ene, ikke har nogen fremtid i det samarbejde, men at en fusion vil være den eneste måde at løse de problemer på, der er, og det er en kommentar til argumentet om, at jo flere vi bliver, jo billigere bliver disse omkostninger pr. person. Det er en ren trossag, og det afhænger meget af, om man har en hensigtsmæssig organisation og konstruktion eller man ikke har. Sagen er jo, at vi er medlems-ejede organisationer, og vi har dette forum som den højeste myndighed. Den bliver anfægtet af bestyrelsen, både i Aarhus, men også i det udsendte materiale, også af Bo Boje Larsen på AA's hjemmeside og også i virkeligheden, fordi til denne generalforsamling er der jo en anden generalforsamling, som har betydeligt større indflydelse, og det er den bestyrelse, der dannes af de tre bestyrelser i Unipension tilsammen, og der træffes beslutninger, som vi ikke umiddelbart har noget kendskab til eller som ligger fremme på nogen hjemmeside. Nu skal vi så indgå i et endnu større partnerskab, og derved kommer vi endnu længere væk fra at være en medlemsejet pensionskasse. Så siger man, at det var flertallet i Aarhus, der besluttede, at der skulle afholdes en ekstraordinær generalforsamling i dag. Det var Mette, der sagde det. Det er jo ikke rigtigt. Man sagde intet om en ekstraordinær generalforsamling. Man ønskede, at de her ting ville blive ordentligt belyst i en kommende periode, og i stedet for vælger bestyrelsen at indkalde og ganske bemærkelsesværdigt indkalder man ikke til en generalforsamling, hvor punktet er til debat og til fornyet vurdering, men kun om det skal sendes ud til en urafstemning på et uoplyst og ensidigt forklaret grundlag, og derfor vil jeg opfordre forsamlingen til at stemme nej.

Dirigenten: Ja, den næste.

Lisbet Sloth: Jeg har tidligere været medlem af bestyrelsen i denne her pensionskassen igennem en række år, og jeg har desværre ikke været med til de sidste to års generalforsamlinger, fordi jeg har været ude at rejse. Men nu er jeg så hjemme, og så kommer jeg her til en ekstraordinær generalforsamling, som jeg har lidt svært ved at gennemskue, hvorfor der er så stor modstand mod, at man laver en urafstemning, fordi jeg synes jo, at det er et meget fornuftigt demokratisk greb at gå til, hvis man har en stor og virkelig skelsættende diskussion i en forening, så jeg kan ikke sådan sætte mig ind i, hvad det er, der er så forfærdeligt ved at få en urafstemning blandt alle medlemmerne omkring det her punkt, som jeg i øvrigt synes er et meget teknisk punkt, som jeg også har været med til at diskutere nogle afarter af tidligere, da jeg selv var i bestyrelsen om at få så frie rammer som muligt i bestyrelsen for at arbejde med at skabe så stort et afkast som muligt. Sådan en vedtægtsændring som denne her, det er jo en åbning af vedtægterne for at kunne arbejde mere bredt med investeringer i forhold til at få et bedre afkast for medlemmer, og det synes jeg stadig må være det størst mulige mål for pensionskassen, det er at få det bedste afkast både for dem, der er pensioneret, og for de kommende pensionister, som jeg så selv hører til, så jeg vil have det bedst mulige afkast af pensionskassen, så jeg kan kun gå varmt ind for, at man laver en urafstemning og går ind og siger, at alle medlemmer skal have lov til at tale i denne her sag. Tak.

Dirigenten: Tak, så var det damen lidt foran, og så damen bagved. Jeg har set, der sidder en derovre og også gerne vil sige noget.

Ellen Bjarnø: Jeg har i det her materiale i formålsparagraffen eller lignende passende sted savnet, at der står noget om, at det ikke kun går ud på, at vi får bedst mulig pension, men det

går også ud på, at vi får den en ordentlig måde, altså, det etiske, som du var inde på, og der undrer det mig, hvorfor kan man ikke skrive det ind i formålsparagraffen, når det nu alligevel er sådan i Unipension. Det ville berolige mig lidt.

Dirigenten: Så var det damen bagved der også. Derefter var det den herre derovre.

Sidsel Bloch: Jeg synes, at bestyrelsens, det er jo alt sammen meget godt, og de tænker fremad eller prøver at tænke fremad i en global verden, men jeg mangler argumenterne. Og især også når Bo Boje Larsen snakker om, at det er sigtet på yngre generationer. De yngre generationer skal måske selv sørge for deres pension på forskellige ledder og kanter. Måske er hele fagforeningshalløjjet væk om føje år, så derfor vil jeg godt have præciseret argumenterne for det her, at vi skal ind i en endnu større pensionskassesammenhæng og hvad det egentlig betyder for os.

Dirigenten: Ja, og så var det dig dernede og derefter så vil jeg bede – der er jo rejst spørgsmål om, det her handler jo som I helt rigtigt har forstået, det handler om, hvorvidt vi skal have den urafstemning eller ej. Det næste spørgsmål, som rigtigt mange rejser spørgsmål ved, det er, hvordan informerer man så ordentligt til medlemmerne, så derfor vil jeg bede formanden derefter tage ordet, men du har siddet længe.

Axel Bendtsen: Jeg synes, det er rigtig kedeligt, at der hersker sådan en vis mistillid eller dårlig stemning i forhold til vores pensionskasses bestyrelse. Jeg synes, at det er den bestyrelse om nogen i denne her arkitektfamilie, hvis man kan kalde det sådan, der har holdt sig uden for nid og nasse igennem år, og denne bestyrelse har om nogen formået at arbejde målrettet for at få vores pensionsopsparede midler til at give det bedst mulige afkast. Nu var det jo begrænset, hvor mange der var i Aarhus. Jeg var selv i Aarhus. Der fik man igen, i tråd med hvad den bestyrelse har gjort, en utroligt grundig, utroligt ordentlig gennemgang af, hvad det drejede sig om. Og det, det drejer sig om, er jo som det blev sagt meget klart fra dig fra AA, det er så simpelt, det er så enkelt. Jeg ved ikke, hvad man leder efter af mærkelige, mystiske ting, for det er der ikke. Jeg håber, at alle, jeg har læst det grundige materiale, der er sendt ud omkring det, der står det hele. Der er ikke gemt noget, så jeg begriber ikke, at man kan igen tække den mistillid. Der må være noget mere. Nej, der er ikke mere. Det er faktisk et teknisk enkelt spørgsmål om, at en bestyrelse, som, vil jeg sige til dem, der heller ikke var der til generalforsamlingen, sidste år havde danmarksk rekord i pensionskasseafkast, at den vil videre ad det spor og prøve at styrke sig og få administrationen gjort så omkostningsfri som overhovedet muligt. Jeg synes, det er en rigtig kedelig ting, at vi siddende, som du påpeger, med den aldersgruppe, der var, at vi ikke alene giver en dårlig stemning over for vores dygtigt arbejdende bestyrelse, men også i forhold til de 7.600 medlemmer, hvis pensionspenge det også drejer sig om. Vi har et ansvar, og det simple spørgsmål må man sgu da kunne sige ja i demokratiet, uanset om man i øvrigt vil stemme ja eller nej, at man selvfølgelig bør sende denne sag til urafstemning. Det er jo klart, at det materiale, som er sendt tidligere, det bliver jo nødt til i en form at skrives rent, sådan at folk forstår, hvad det går ud på, men man kan jo altså ikke skrive noget, der ikke er hensigten med et forslag. Man er nødt til at nøjes med at skrive det, der er hensigten med forslaget, og jeg har ikke haft læsevanskeligheder. Jeg har syntes, at det er lidt kedeligt, at der er nogle, der har læsevanskeligheder med det, men det er måske det med arkitekter og tegninger og den slags ting. Jeg ved det ikke. Jeg synes ikke, at vi kan være bekendt at indføre nid og nasse i pensionskassen, når der er altså 8.000 menneskers interesser, vi varetager.

Dirigenten: Det var stikordet til at kommentere på et spørgsmål om informationsdelen, som jo er det, der fylder meget, og så er det dig bagefter. Vi er ikke færdige, vi er slet ikke færdige. Der er flere på dagsordenen.

Formanden: Jamen jeg vil selvfølgelig sige, at det materiale, som der er lavet en gang, det vil blive genbrugt. Der er mulighed for debat på vores hjemmeside i et forum, hvor man kan me-

ne lige præcis, hvad man har lyst til. Hele det materiale, der lå til generalforsamlingen, det er selvfølgelig det materiale, som vi også bruger til at forklare forslaget. Så kan jeg ikke lade være med lige at kommentere på Jørgen Munchs bemærkninger, at det er bestemt ikke nogen trossag, om man får højere afkast i pensioner eller sparer penge ved at slå sig sammen i administrationselskab med nogle andre. Der er lavet nogle meget grundige analyser, som viser de store fordele, som der er, og det er ikke kun fordele i at få en mere målrettet administration. Det er sandelig noget vi gør for at sikre Arkitekternes Pensionskasses selvstændighed og stadigvæk have en nogenlunde fornuftig administration, så vi ikke bliver spist. Når man ikke kan finde beslutninger eller ting, der sker i Unipension på vores hjemmeside eller andre steder, så er det ganske enkelt, fordi Unipension kun er et administrationselskab, og at det stadigvæk er bestyrelserne, der bestemmer alting og træffer beslutningerne. Vi kan sagtens have forskellige beslutninger i administrationsfællesskabet, men vi har den samme maskine, som vi bestiller, og vi kører beslutningerne ind i, og hvis vi samarbejder med andre, så gør vi det netop for fortsat at kunne have Arkitekternes Pensionskasse som en selvstændig pensionskasse og ikke blive tvunget af andre til at slå os sammen med nogen, fordi vi er for små i virkeligheden til at stå alene. Så er der en del, som har kommenteret, hvorfor der ikke står noget om vores investeringsstrategi, og hvorfor der ikke er noget om vores ejendomme. Det er fordi det her handler hverken om investeringsstrategi eller ejendomme. Det handler om muligt fællesskab i maskinrummet med nogle andre med mulighed for at bevare vores egen pensionskasses beslutningsret uden for maskinrummet.

Dirigenten: Ja tak, så var det den herre derovre.

Ebbe Harder: Jeg er en af dem, der har stillet sig op og sagt, at jeg vil gerne bruge mit krudt og min erfaring på at lave bestyrelsesarbejde. Det andet jeg vil sige, det er jo, at man skulle være et skarn, hvis man ikke gik ind for urafstemninger som princip, at man ville det bedste og det bredeste medlemsdemokrati som vel muligt. Det jeg synes, der ligger af dark horses i denne her sag, det er jo, at når man f.eks. skulle stemme om Danmark skulle indtræde i EU, så foregik det på et meget oplyst grundlag. Det foregik på et grundlag, hvor man havde haft årelang debat om spørgsmålet og dermed også en mulighed for klart at kunne sige ja til et forslag eller nej til et forslag, og det var ikke sådan lidt ind imellem. Man kan ikke sådan til en urafstemning sige, at det vil vi gerne, men vi vil gerne have det modificeret en lille smule. Vi vil gerne stemme lidt ja og lidt nej, fordi der mangler nogle oplysninger, og derfor så synes jeg faktisk, at man må sige, at denne her sag, den er sådan, at man har en sag, hvor man kommer til at stemme i en urafstemning om noget, som man faktisk ikke kender konsekvenserne af. Og da man nu ved, at bestyrelsen har ideer og drømme om at sælge Arkitekternes Pensionskasses ejendomme, og da man ved, at der ligger også forskellige ideer til investeringsstrategi osv., så synes jeg faktisk, at man er nødt til at sige, at på det foreliggende grundlag, så er det uoplyst, hvad det er, man stemmer ja til, og hvad det er, man stemmer nej til, og det sagt på den måde, at jeg ville være den første til at forsvare en urafstemning blandt Arkitekternes Pensionskasses medlemmer, hvis jeg syntes, at det var klart, hvad det var, man stemte om. Derfor er jeg en af dem, der siger, at på det foreliggende grundlag, der må man faktisk anbefale et nej.

Dirigenten: Så er det damen lige bag dig

Rie Øhlenschläger: Altså, jeg er selvfølgelig overhovedet ikke imod en urafstemning, det er et meget sundt, fornuftigt, demokratisk princip, og det ville være forkert at lægge mig eller andre det i munden, at vi er imod urafstemninger. Jeg har bare en stærk oplevelse af, at vi ikke præcist ved, hvad det er, vi stemmer om, og derfor er det, vi på nuværende tidspunkt er nødt til at sige, at vi vil have bestyrelsen til at give nogle mere præcise forklaringer om, hvad det er, det går ud på. Ellers er det halsløs gerning at stemme og lidt lusket over for medlemmerne, hvis de sidder og føler sig uafklarede i, hvad det egentlig er, de skal stemme ja eller nej til. Derfor må jeg fastholde, at på det foreliggende grundlag vil jeg anbefale, at vi stemmer nej til en urafstemning, men siger selvfølgelig ja til, at bestyrelsen skal lave en urafstemning

om et vigtigt emne som at ændre i vedtægterne og ændre i formålsparagraffen. For at kunne tage stilling til det, skal vi altså også præcist vide, hvad er det, det indebærer at ændre i den formålsparagraf, og jeg blev lidt overrasket over at høre, at de, som åbenbart en af de få pensionskasser nærmer os en situation, hvor vi mener, at det er dårlig strategi at investere i danske ejendomme, at vi hellere må investere i nogle større udenlandske, jeg skal ikke kunne sige, om det er hedgefonde eller hvad det er, vi taler om. Det er også lige meget. Men i hvert fald det, at vi ikke skal mene som arkitekter, at det er en god idé at investere i et dansk byggeri, det ryster mig en smule, og jeg ser nu, jeg læser i Politiken, det er måske rigtigt, hvad der står i Politiken, at der er mange pensionskasser, der ruster op deres danske ejendomsporteføljer, og vi har også set pensionskasser, som går forrest med at investere i spændende nybyggeri, udvikling af byggeriet, bæredygtigt byggeri, og det synes jeg ville være særdeles elegant, hvis Arkitekternes Pensionskasse også kunne demonstrere, at det kunne man få et godt afkast ud af. Det er jeg overbevist om, at man ville kunne, hvis man har nogle tilstrækkeligt dygtige investorer til at arbejde med det, så det er en ting, der også gør, at vi må have en meget klar mening om, hvad det er, den vedtægtsændring skal gå til. Og så vil jeg meget gerne lige korrigere Mette en lille smule, fordi jeg synes ikke, at det er interessant, at du til en urafstemning om vedtægtsændring medsender en lille gruppes anbefaling af, at man ikke skal have urafstemning. Det er jo, jeg mener, hvis vi vedtager i dag, at vi skal have en urafstemning nu, så er det jo ganske irrelevant at sende det ud. Det, vi gerne vil have, at du så sender ud, det er, at der faktisk er nogen, der har formuleret, hvorfor vedtægtsændringer er en dårlig ide, så længe de ikke er oplyst, og det er to helt forskellige ting. Jeg tror ikke, at der er nogen i salen, som mener, at urafstemning er en dårlig ide. Så altså, på nuværende tidspunkt vil jeg også anbefale, at vi stemmer nej tak til en urafstemning.

Dirigenten: Ja, den herre, der sidder dernede med den sribede

Kurt-Albert Niemann: Det, jeg bliver lidt forvirret over, det er, at jeg siger meget gerne ja til samarbejde, men det, jeg bestemt siger nej til, det er, at man skal lave en fondsmæglervirksomhed inde i pensionskassen. Det er sådan noget, man kan gå ud og købe ude på markedet. Det risler mig koldt ned ad ryggen, at man begynder at jonglere på den der måde, så det er sådan meget ambivalent, det trækker to forskellige veje, det jeg skal sige ja eller nej til. Men det er det, jeg har at vælge imellem. Tak

Dirigenten: Ja, lige over for dig, lad mig lige se, hvem der i øvrigt har markeret. Der var en herre her og en herre dernede. Ja.

Lilian Jensen: Altså, jeg savner stadigvæk svar på, hvad det er, der sker på det der område med ejendommene, fordi jeg synes, at for en arkitekt pensionskasse er det da et udmærket og ædelt formål at investere i ejendomme, som kan komme dens medlemmer, så jeg savner altså svar på, om, altså for sådan som jeg ser det, er vores ejendomsstrategi blevet en hæmsko i det her Uni-samarbejde. Det må være fordi det gav dårligt afkast eller fordi det ikke stemmer overens med de andres investeringsstrategier, men kan vi ikke få det på bordet? Kan vi ikke få oplyst, hvorfor det så eventuelt er en dårlig strategi, den man hidtil har fulgt.

Dirigenten: Ja, det ligger nok lidt uden for emnet, men det skal ikke forhindre nogen i at svare alligevel. Så var det deroppe og så var det den herre bagefter, værsgo. Nej det var lige den herre derinde først, men det kan være, at vi kan tage det i den rækkefølge. Der sidder to ved siden af hinanden. Det er OK.

Axel Bendtsen: Jamen jeg synes, at det er en rigtig relevant snak. Det er et rigtig relevant spørgsmål. Den der investering, der synes jeg da altid, jeg håber da generelt, at forsamlingen fremover altid diskuterer sådan en politik for vores investeringer, så vi kan stå mål med den bestyrelse, som er valgt. Bestyrelsen har en ren pligt og ret til at placere pengene rigtigt, men det er klart, det er da en evig diskussion. Det vedrører bare ikke dagens emne. Det er jo det, der er det interessante, og det er det jeg synes, der er nok behov for endnu en gang at under-

strege, som jeg syntes, jeg hørte formanden sige, det her drejer sig om en administrationspraksis, som gør det nemmere og lettere og enklere og gerne skulle betyde, at vi får reduceret vores administrationsomkostninger. Det er det, det drejer sig om, så derfor er det vældigt gode, vi kan jo diskutere rigtigt mange ting i denne her arkitektkreds, men det er jo ikke det, der er dagens emne, og det synes jeg, når man så siger, at man principielt er for urafstemning, men fordi der er nogle ting i verden, man ikke rigtigt synes passer, så kan man ikke gå ind for urafstemning, så vil jeg sige, man må for pokker, hvad er det, vi urafstemmer for. Og det er faktisk ikke særligt kompliceret. Det synes jeg, at vi har fået redegjort for, men jeg tror, at der er behov for at redegøre for det endnu engang.

Dirigenten: Ja, så var det den herre dernede og så var det lige ved siden af. Ja.

Michael Tarp Jensen: Jeg synes ikke, at man bare kan feje det af med, at arkitekter ikke forstår noget, fordi vi kun forstår tegninger. Så kunne man også sige, at jurister ikke forstod noget, fordi de ikke forstår tegninger.

Dirigenten: Der er en påstand.

Mikael Tarp Jensen: Ja, det, der er problemet her, synes jeg, det er, at man ikke formår at oversætte, hvad skal man sige, den hensigt og de ting, som man vil til et sprog, så man kan forstå det som almindelig menig arkitektmedlem, ja, jeg synes, det er unødigt kompliceret, og jeg synes, at det er tydeligt, at det bliver blandet sammen, og så bagefter kritiserer man, at der er så forskellige synspunkter på det. Det er uklart.

Dirigenten: Så er det den herre der, og så var det heroppe.

Christian Skjoldborg: Jeg var med på generalforsamlingen i Aarhus, og jeg var medforslagsstiller til de forslag, som var indsendt til generalforsamlingen. Jeg synes, at det er meget uheldigt, for at sige det meget mildt, at bestyrelsen har fremsat nøjagtigt det samme forslag, som blev nedstemt i Aarhus. Man har i Unipension og bestyrelsen i AP overhovedet ikke forstået, hvad det er, vi som medlemmer er utilfredse med. Man kører uhindret videre ud ad det samme spor. Medlemmerne i Magistrenes Pensionskasse har åbenbart heller ikke forstået det klare lys, så vidt jeg har forstået, og de har også stemt imod. Jeg respekterer, som du siger, at det er inden for grænserne for to tredjedeles flertal, osv., men det er ikke desto mindre blevet stemt ned. Mette Carstad har i pressen udtalt, at vi er få medlemmer på generalforsamlingen, som via fuldmagter har fået vores vilje igennem til skade for det store flertal, som ikke var til generalforsamlingen. Mette Carstad er gået så vidt, at hun via pressen har forsøgt at klandre vores tidligere direktør Jesper Harvest, som er et mangeårigt medlem af pensionskassen, fordi han har deltaget i debatten, og det har han gjort som medlem af pensionskassen. Det er bunden af en argumentation, og man kan ikke komme lavere ned. Jeg har mistet tilliden til Mette Carstad som formand, og dermed har jeg reelt også mistet tilliden til bestyrelsen, mange af dem kender jeg slet ikke, og det kan være, at de gør et godt arbejde, det ved jeg ikke. Det er et for dårligt og uoplyst grundlag, som man vil udsende. Konsekvenser m.v. de foreligger ikke, og det har vi gjort opmærksom på tidligere. Det er også blevet gjort i dag. Undskyld, men det er ikke professionelt godt gjort. Samtidig opfatter jeg det således, at hvis man stemmer ja til vedtægterne, som de er lagt frem, bliver demokrati og medlemsindflydelse illusorisk. Derfor har jeg valgt at sige nej til, at forslaget sendes til urafstemning, som det foreligger. Jeg ved godt, at vi stillede et forslag på generalforsamlingen om urafstemning. Jeg kan ikke – det jeg siger nu her, det kan jeg jo ikke fremsætte som et forslag, men det er som et meget stærkt ønske, at Unipension og Arkitekternes Pensionskasses bestyrelse de havde styrke og mod til at trække forslaget tilbage nu i dag, altså med at sende det til urafstemning, gennemføre urafstemningen til valg til bestyrelsen som det er planlagt inden for kort tid, få time-out, det bruger man meget i sport, som jeg bruger en del tid på selv, brug den tid, der kommer i 2013 til dybtgående undersøgelser med inddragelse af ejere, og det er nemlig medlemmerne. Resultatet kunne blive et Unipension og et AP eller Arkitekternes Pensionskasse, som var i samklang

med hinanden. Men som sagt, det er nok totalt urealistisk at tro på, at der ligger den styrke og det mod. Og derfor vil jeg så anbefale, at man stemmer nej til urafstemningen om vedtægterne således som de foreligger i dag. Tak.

Dirigenten: Så giver jeg den videre, tak skal du have. Værsgo.

Bo Boje Larsen: Nå Christian, du kender da nogen i bestyrelsen. Du kender da mig. Godt, og jeg kan sige, vi har et rigtig godt samarbejde i bestyrelsen og jeg synes, Mette gør det fremragende, og jeg forstår faktisk ikke din mistillid til hende. Lad mig sige det med det samme. Et af de problemer, der er med vores forsamlinger her, det er, at man får lidt fornemmelsen af, at alle kommer med en forudsat mening, og de går hjem med den mening også. Der er ikke meget, der rykker sig. Vi sidder lidt og venter på, at fuldmagterne skal tælles op. Fra bestyrelsen vil jeg lige komme ind på to ting. Hvorfor det er vigtigt, at vi får en urafstemning og får ændret vores vedtægter. Jeg har jo været inde på administrationsomkostningerne. Vi er jo desværre ikke så geniale i vores bestyrelse, at vi er de eneste, der finder på noget nyt. Vi er ikke den eneste lille pensionskasse, som gerne vil arbejde sammen i fællesskab med nogen andre og nogen større. Efter krisen er Finanstilsynet gået ind og har strammet en række regler, som vil pålægge alle pensionskasser ekstra administration. Det er der jo selvfølgelig nogen, der har set rundt omkring. Der er mange mindre pensionskasser, som nu arbejder på at slutte sig sammen enten i enheder eller slutte sig til nogen større. Den, der venter for længe, vil stå tilbage på stationen. Den, der springer på toget, mens det er ved at sætte i gang, vil, som vi faktisk er på vej til nu, kunne få rigtig gode vilkår i et samarbejdsprojekt med Forca, rigtig gode vilkår. Det er ikke sikkert, de vilkår er til stede om et år eller halvandet år eller to år eller tre år, når nogen synes, hvor meget man nu skal have tid til at tænke sig om eller læse en tekst. Jeg synes, at der er nogle, der gør tingene langt vanskeligere end de er. Urafstemningen er kun for at høre så mange som muligt om det enkle, om bestyrelsen skal have lov til at samarbejde med andre ligestillede med den indflydelse, vi kan få med for at få bedst mulig pension til vores medlemmer. Så enkelt er det. Nu er der opstået en del myter, og jeg vil godt lige komme ind på en uden derfor at ønske at starte den helt store diskussion om det. Ejendommene. Der kan jo være enighed om, at en klog pensionskasse spreder sin risiko. De fleste pensionskasser har en ejendomsportefølje, der ligger på omkring 5 %. Vi har over 11 % hos os, og de fleste udelukkende i Danmark. Det kan man sige, ja, hvad så? Det er jo kun godt. Ja, det er det, så længe det giver et afkast, men historien har jo vist, at vores pensionskasse rent faktisk har et dårligere afkast, historisk set, end de fleste andre. Det kan godt være, at medlemmerne er tilfredse med det, men det undrer mig bare, at man ikke helt klart indser, at hvis ikke afkastet er i orden, hvis ikke administrationsudgifterne er lave, så står man til sidst med en dårligere pension, og det er en kendsgerning. Det er ikke noget, jeg tror. Jeg har læst en del materiale, efter at jeg kom ind i denne her bestyrelse, og det er faktisk chokerende, hvor meget de få kroner i løbet af året, de få procenter i løbet af året betyder for, om man får en ordentlig pension eller en dårlig pension. Tak.

Dirigenten: Tak, så tror jeg, at den dame derovre og så var det den herre, ja, der er flere, der har bedt om ordet.

Kirsten Utoft: I det fremsendte materiale, de fremtidige vedtægter, der er der egentlig lige et spørgsmål. Det er: Hvorfor går vi fra, at pensionskassen er en selvstændig institution til, at pensionskassen er medlemsejet. Medlemsejet, det kan man være hvor som helst. Men det er lidt svært at være selvstændig i en situation hvor som helst. Jeg har også set på skrift kommentarer fra Magistrenes Pension, der sådan: Hvad med de der små myrer, der? Kan vi egentlig lige så godt sluse dem ind til os? Altså, Magistrene. Er det derfor, vi går fra at være en selvstændig institution til at være medlemsejet?

Dirigent: Der var en dame hernede bagved og så var der en herre hernede foran og så er der, du er også registreret. Ja.

?: Og jeg er enig med bl.a. dig, Axel, at det kunne godt være belyst noget bedre dette her. Jeg er lidt en naiv mand og spørger naivt, er det nødvendigt at drive fondsmæglervirksomhed for at minimere omkostningerne. I siger, at det er her det handler om at minimere omkostningerne og I fremlægger et forslag, der skal sendes til urafstemning, hvor det ikke ligesom er det, der er det forreste. Hvad er en naturlig forbindelse med pensionskassevirksomhed, er det i virkeligheden andre pensionskasser eller er det noget, som er et, ja, jeg synes det er usikkert, og jeg synes, at I skal bruge det næste års tid, det er der flere, der har sagt, til at belyse dette her betydeligt bedre end I har gjort, og så lad os sige nej til en urafstemning og så måske tage den senere, når I har belyst det.

Dirigenten: Så er det den dame, der sidder heroppe, og så var det dig også.

Merete Ahnfeldt-Møllerup: Jeg er kommet i dag, fordi jeg har været utrolig forvirret over, hvad konflikten drejede sig om. Især fordi de mennesker, som er kritiske over for bestyrelsens forslag, er nogen, som jeg har utrolig stor respekt for og tillid til. Men jeg blev lidt oprørt før om de her ting med, hvorfor det ikke skal sendes til urafstemning, fordi jeg forstår simpelthen ikke, hvorfor medlemmerne ikke selv er i stand til at tage stilling til, om det er en god eller dårlig ide. Det synes jeg faktisk er lidt ubehageligt, og især fordi jeg var lige ved ikke at komme, fordi jeg egentlig var lidt ligeglad, og så tænkte jeg, så ville jeg jo have siddet der og skulle selv tage stilling hjemme i min lejlighed og så ville der være nogen, som jeg har utrolig stor respekt for, som ikke ville regne med, at jeg kunne klare det selv.

Dirigenten: Tak, så er det den, der er der.

Dorthe Bonnesen: Jeg har i mange år ikke arbejdet som arkitekt, men er forblevet medlem af pensionskassen. Jeg synes, det er en meget, meget mærkelig ting, at vi ikke kan sige ja til en urafstemning. Jeg synes simpelthen det er det mest naturlige, der måtte være, det var at sende noget til urafstemning. Jeg kunne forstå, hvis det var omvendt. Jeg er på pension, og jeg synes ikke, afkastet er særlig godt, jeg synes faktisk, det er ringe sammenlignet med alle mulige andre kasser, og hvis det er ejendomme, der tæller for meget, så må de sælges. Altså, anderledes kan det jo ikke være. Og fordi vi er arkitekter, så behøver vi altså ikke at eje ejendomme, så jeg vil anbefale, at man stemmer ja til den urafstemning.

Dirigenten: Så var det den herre der.

Jørgen Munch: Nu bliver der sagt fra to sider i bestyrelsen, at vi enten er danmarksmestre i afkast eller at vi har et meget trykket afkast, og vi har performeret dårligt på grund af vores ejendomme. Begge dele kan jo ikke være sandt. Det var også oppe på Aarhus generalforsamlingen, hvor jeg gjorde opmærksom på, at ejendommene det sidste år jo havde haft et udmærket afkast. Det kunne bestyrelsen ikke svare på, men så blev investeringschefen kaldt på banen, og han sagde: Jamen det skyldes netop det, at de var sat til salg, så var de blevet opskrevet med 100 millioner kroner, altså bare det at det var blevet sat til salg, var de så 100 millioner mere værd. Det er enten ren sminke eller det, der er værre. Spørgsmålet om afkast er jo også noget, som måske kan blive vanskeligt at blive enige om, fordi det er et kompliceret emne, vi diskuterer og jeg har fuld respekt for, at det kræver en højere sagkundskab og at det kræver også, at vores pensionskasse er bygget op med en lidt kompliceret struktur og der er forskellige afdelinger. Det er helt OK. Men det, der er tale om nu med de der forslag til vedtægtsændringer, det er jo reelt, at man åbner meget op i vedtægterne, sådan at der kan foretages noget, man ikke helt er klar over i dag, heller ikke bestyrelsen er klar over det. Man har nogle tanker om en bank og man har tanker om at investere i amerikanske ejendomsfonde, osv., og i sydeuropæiske, og det er meget spændende alt sammen, men der er jo ikke nogen rigtigt, der ved det, og det der, synes jeg, er tale om, det er, at man altså åbner vedtægterne så meget, så det her det kan reelt blive den sidste effektive generalforsamling i denne her forning, fordi man løfter beslutningerne ud af generalforsamlingsregi. Vi har allerede det spørgsmål, som er blevet anfægtet flere gange, og Mette Carstad siger: Jamen vi kan ikke dis-

kutere på denne her generalforsamling omkring investeringsstrategi, vi kan ikke pålægge bestyrelsen at ændre salget af de danske ejendomme, fordi det er bestyrelsens ansvar efter loven osv. Så jeg synes, at det der ligger bag ved den der usikkerhed, det, der ligger bag kravene om at få det debatteret ordentligt og bedre belyst, det er, at det er et meget stort og meget åbent skridt, der foreslås taget, og det er ikke et forslag, der kommer fra AP. Det er et forslag, der kommer højere oppe fra. Det kan vi jo se ved, at det er et fuldstændigt identisk forslag i de tre foreninger, og den armvridning, vi nu bliver udsat for, fordi vi ikke har makket ret og stemt, sådan som direktionen i Unipension ønsker. Så vil jeg sige, at den ændring, den prøver man at sælge som, at vi nu indgår i et større fællesskab for at sænke de der omkostninger, men den omkostningsforskel, der er mellem os og andre foreninger, den er marginal, det er slet ikke den, der vil komme til at have den store påvirkning på vores fremtidige pension. Det er snarere investeringsstrategien. Og der glemmer bestyrelsen den meget vigtige del, som medlemmerne pegede på for 1 år siden, nemlig sikkerhed, og Mette Carstad gav os medhold, at der var tre vigtige parametre: Bedst muligt afkast.

Dirigenten: Jeg tror, at vi er meget langt ude nu, ikke også, nu har jeg lige tilladt det, men det er ikke det, vi har på dagsordenen, vel? Nu må du ...

Jørgen Munch: Okay, det er for at beskrive, at det, der bliver sendt til urafstemning, det er ubelyst. Derfor har jeg stadig samme mening. Tak.

Dirigenten: Godt, der er flere på dagsordenen, men vi bliver nødt til lige at være enige om det, vi jo er her for. Det er punkt 1 at finde ud af, om det her skal sendes til afstemning. Det, der så skal ske, hvis det ikke skal, det er ingenting. Hvis det skal, så skal der ske det, at man skal sørge for at få det belyst bedst muligt, og der er det sådan, at det kan vi ikke tage stilling til her i dag, for der er simpelthen et krav i vedtægterne om, at det skal bestyrelsen sørge for og det er så det, der også er skitseret, og der er det foreningsretligt sådan, at der har man pligt til at sikre, at alle de synspunkter, I har, de skal kunne komme frem på den ene eller den anden måde via hjemmesider osv., så det er der, den debat kommer. Men nu tror jeg, at det har været fornuftigt nok, at vi ligesom har fået nogle ting belyst her, men jeg vil godt lige minde om, at vores dagsordenspunkt, det er: Skal medlemmerne tage stilling eller skal medlemmerne ikke tage stilling? Det er først dig, og så var der en dernede, der havde markeret, men du frafalder, men der var en dernede, der havde markeret. Det var dig, tror jeg. Værsgo.

Arne Brandtoft: Jeg synes jo også, at det vigtigste overhovedet, det er, at det her bliver belyst, og at det sker på hjemmesiden. Det synes jeg er helt fint, og der skal være tid til, at alle kan komme frem med deres holdninger til det ene og det andet, og derefter skal medlemmerne så tage stilling, som den der dame deroppe foran, der næsten ikke var kommet i dag, det synes jeg var glimrende sagt, hvorfor har man dog ikke tillid til, at medlemmerne kan finde ud af det her, og hvis ikke de synes, det er ordentligt belyst, jamen så stemmer de jo nej, eller også undlader de at stemme, så jeg synes da en urafstemning, klart ja.

Dirigenten: Der var en dame der, der var en herre der, var der flere. Var der nogen, jeg har overset tidligere? Og så havde du meldt dig, og så var det bagefter dig. Værsgo og så tror jeg, du har suppleret. Værsgo.

Ulrich Bolow: Først det med urafstemning. Jeg tror, alle herinde synes, at urafstemning er en god demokratisk måde at afgøre tingene på, men man kan jo ikke sende noget til urafstemning hver gang der er nogen, der får en god idé. Det må være sådan, at hvis der er en generalforsamling, der gerne vil ændre nogle vedtægter, ja, så skal det til urafstemning, men fordi der er nogle enkelte personer, der synes, der er et eller andet, der er på toppen, så kan jeg ikke se, at det er demokrati, at det absolut skal ud til en urafstemning. Det kan ikke lade sig gøre i virkelighedens verden. Men jeg synes, at bestyrelsen burde lytte på alle de mennesker, der nu er mødt op til generalforsamling, både den i Aarhus og her, og sige: Jamen folk er usikre. Der er nogle ting, man ikke ved. Det som man går og tror, det er, jamen pludselig giver vi

kassen lov til at gå ud og lave nogle mærkelige investeringer i amerikanske firmaer, som vi ikke har nogen som helst styr på, så man kan se, hvor galt det kan gå. Man vil gerne have en eller anden sikkerhed for at kende de rammer, som det skal foregå indenfor, og hvis man får en klar fornemmelse af, at vi fortsætter på en måde, som de fleste folk er trygge ved, ja, så tror jeg også, at man kan få det flertal på en generalsamling, men man skal ikke sende noget til generalforsamling bare fordi der er nogle personer, der har siddet og læst et eller andet og er blevet forskrækket over fremtidige administrationsomkostninger. Det er der mange, mange andre faktorer, der har indvirkning på, om man nu afgiver noget suverænitet eller ej. Tak.

Dirigenten: Jeg tror, at det var den dame der, og så var det formanden.

Anne Marie Øhlenschläger: Det kan godt være, at vi begynder at gentage os selv lidt for meget, og det her det er ikke for at nære mistillid til ordstyreren, som jeg synes er glimrende. Men du sagde faktisk lige før, at det her, det handlede kun om, hvorvidt der skulle laves en urafstemning og ikke om vedtægtsændringer, og det mener jeg faktisk ikke er rigtigt, fordi det, det handler om, det er vel, om der nu skal sendes en urafstemning ud, så jeg tror, at alle i denne her forsamling er enige om, at en urafstemning om vedtægtsændringer er selvfølgelig oplagt, så jeg vil anbefale, at vi alle sammen gør os helt klar på, at det vi kun taler om i dag, det er, om det, der ligger der nu, er så godt belyst, så det er nemt for os som medlemmer at tage stilling til et ja eller nej, og det er der ret mange, der siger her, at det er altså ikke så godt belyst endnu, så de kan tage stilling på et ordentligt grundlag. Og i det øjeblik der er et ordentligt grundlag, så kan vi sige ja til en urafstemning. Undskyld jeg gentager.

Dirigenten: Ja, lad mig lige præcisere, at hvis jeg har udtrykt mig uklart, det vi skal tage stilling til i dag, det er, om det nu skal sendes til urafstemning. Det er jeg enig i, fuldstændigt enig i. Så kan man mene, at det er en god ide, så gør man det, eller det er en god ide at gøre det om et halvt år eller et helt år eller slet ikke. Det er jeg helt enig i. Nu er det så sådan, at formanden kunne bede om ordet. Hvis det er en kort bemærkning, så kan det være, at vi lige skulle klare dig og så tror jeg, at vi skal prøve at... Værsgo.

Ib Ferdinandsen: Jeg havde den store ære at være dirigent på mødet i Aarhus, og jeg har også brugt en del ressourcer på at godkende og gennemlæse referatet fra mødet i Aarhus, og der synes jeg, når man taler om, at noget skal yderligere belyses, så vil jeg varmt anbefale, at man læser det referat, der var fra mødet i Aarhus, for det belyser nemlig en del af de problemstillinger, som man gentager her, og også en række af de andre problemstillinger, som ikke er på dagsordenen i dag, og så vil jeg tillade mig at være partisk og anbefale, at man selvfølgelig stemmer ja til at foretage en urafstemning. Tak.

Dirigenten: Ja, det er jo lovligt nu. Ja, formanden.

Formanden: Jeg synes, der er en lang række spørgsmål, som jeg godt kunne bruge lang tid på at svare på, men det vil jeg skåne jer for. Dem, der orker det, kan jo prøve at læse referatet fra generalforsamlingen, hvor en masse af de samme ting var fremme, men jeg er nødt til lige at sige, at vi har et fondsmæglerselskab i dag. Det er besluttet for flere år siden, og det fungerer vældigt udmærket. Vi vil gerne have lov til at fortsætte og udvide driften af fondsmæglerselskabet, så vi f.eks. kan tage ekstra kapital ind eller kan samarbejde med andre om investering, og der er meget skrappe grænser for, hvad fondsmæglerselskabet må. Så har vi fået et notat fra kritikergruppen, som selv har bedt om, at notatet kom med ud med urafstemningsmaterialet, det kan de jo så nu i dag bede om, at det ikke kommer med ud, men det er faktisk derfor, at vi har tænkt os at tage det med. Så det har ikke noget at gøre med, om hvad vi vil have med eller ej. Jeg tror, at det var Rie, der spurgte, men det har kritikergruppen selv bedt om. Så vil jeg sige, at vi havde jo også et forslag til en ny formålsbestemmelse på generalforsamlingen sidste år, og efter den har vi afholdt indtil flere dialogmøder rundt i hele landet, hvor vi har forsøgt at forklare, hvad den nye formålsbestemmelse gik ud på, og vi har også haft medlemmer til at læse tingene igennem og til at hjælpe os med at lave noget mate-

riale, så det skulle være letforståeligt. Det er rart at høre, at der er mange, der har læst det, og det er kedeligt at høre, at der er så mange, der ikke har forstået det. Nogle gange så tror jeg også, at man er nødt til at sige, at det ikke er alting, vi kan forklare, så alle kan forstå det. Vi forsøger at lave tingene, så det er så let og umiddelbart forståeligt som muligt, og vi har altså gjort os stor umage. Så jeg anbefaler jer at tage det materiale, der blev sendt ud til generalforsamlingen og prøve at se, om der faktisk ikke er en del forklaringer, også på noget af det, som der bliver spurgt om i dag. Jeg har også lige en enkelt kommentar til ejendomssalget. Det er fuldstændigt rigtigt, at ejendommene ikke har givet et optimalt afkast igennem mange år. Det er ikke noget, som man tror eller ikke tror. Det er noget, man kan gå ind og se på, og for at vi kan være med i Arkitekternes Pensionskasse til netop at foretage nogle af de nye spændende investeringer, som muligvis også kan give et rigtig godt afkast, det laver man selvfølgelig en analyse, så er vi nødt til at skille os af med nogle af de ejendomme, vi har, som ikke giver det gode afkast, så for at være med på bølgelængde med alle de andre pensionskasser og deres ejendomsinvesteringer, så er vi nødt til at lave en ny strategi for det, og det er så det, som vi er gået i gang med. Det er ikke sådan, at vi aldrig nogensinde mere vil eje mursten, vi vil bare gøre det på en anden og mere sikker måde, og til et bedre afkast. Jeg tror ikke, at jeg vil svare på flere af de ting, som der har været, men anbefale igen, fra en samlet bestyrelse, at I stemmer ja til, at vi har en urafstemning.

Dirigenten: Ja, den herre

Thorkild Hess-Petersen: Jeg vil stemme nej og det vil jeg gøre af den simple grund, at hvis jeg skulle urafstemme, så ville jeg slet ikke stemme, for jeg ville simpelthen ikke være sikker på, hvad jeg egentlig stemte på. Det er det hele.

Dirigenten: Du kan satse på, at du kan blive klogere ved at læse den der hjemmeside, men det er ikke sikkert. Jeg har fornøjelsen af at være dirigent for en del pensionskasser, jeg har heller ikke forstået det endnu, men jeg tror ikke, at vi er i tvivl om, hvad det handler om. Det handler nemlig om, hvorvidt vi skal sætte denne urafstemning i gang eller ikke, og det er jo sådan, at det skal vi jo stemme om, og det er sådan, at det skal der være et flertal for, og hvis ikke der er et flertal for at sætte det til urafstemning, så kommer det ikke til urafstemning. Det er således, at jeg har allieret mig med en revisor, fordi der er nogen, der ikke mener, at man kan have fuld tillid til advokater, hvilket jeg slet ikke forstår. Men det er således, at Lone Møller Olsen fra Deloitte er til stede. Men vi går nu i gang med den afstemning, der er. Og som jeg har nævnt, så er der altså i alt – et spørgsmål? – Okay, ja okay, lad os ... så håber jeg, at vi har.

Simon Christiansen: Jeg stemmer nej, og det gør jeg, fordi jeg synes, at medlemmerne bliver behandlet meget dårligt af bestyrelsen. Jeg har hørt det, som Axel Bendtsen og Boje kom med. Jeg støtter det ikke, fordi det jeg kan forstå, det er, jeg var ikke med i Aarhus. Jeg fik dette her stykke papir. Det har jeg læst omhyggeligt. Jeg forstod ikke helt præcist, hvad det var, så jeg gik ind og læste de 31 sider referat fra generalforsamlingen. Det jeg ser her, det er, at bestyrelsen, som kom med et forslag, det er blevet nedstemt, og så siger man. Nej, men det er vi ligeglade med. Vi vil gerne have det gennemført alligevel. Vi finder et nyt forum. Jeg synes, at vi, så mange som muligt, hvis vi synes, det er rigtigt, skal stemme nej her.

Dirigenten: Jeg tror, at vi alle sammen har en helt klar fornemmelse af, hvad det her handler om. Det her er således, at efter vedtægterne kan medlemmerne og bestyrelsen stille sådan et forslag. Det er jer, der bestemmer, så derfor er det nu jer, der får lejlighed til at sætte kryds ved, om I ønsker eller ikke ønsker at følge forslaget om en urafstemning, og det betyder, at på den fine afstemningsting, som vi har alle sammen, hvor der er en række afstemninger, det er således, at vi tager fat i den, der hedder første afstemning og satser på, at det også bliver sidste afstemning, og der er det således, at – som I kan se, inden I sætter krydset – man kan stemme enten for eller imod, og de som stemmer for, at dette forslag skal til urafstemning, de skal krydse i For, og de der er imod, at dette forslag skal til urafstemning, de skal sætte kryds

i imod. Nu. Har alle forstået det? Det er nu vi snakker om, det er hverken i morgen eller om 14 dage eller næste år. Det er nu. Dem, der lige i dette hellige øjeblik vil stemme for, de skriver for, og dem der lige i dette hellige øjeblik vil stemme imod, de stemmer imod, og hvis der er nogen, der er i tvivl, så kom op og snak med mig, for jeg har forstået det.

Ja, vær venlige lige at markere, hvis der er nogen af jer, der ikke har fået afleveret, så vi er sikre på, at det er der. At alle får afleveret deres stemmer. Når alle har afleveret deres stemmer, så vil revisor gå ud og tælle, og så vil vi holde en kort pause – 10 minutter. Har alle stemt nu? Godt. Der er 10 minutters pause.

(pause)

Dirigenten: Skal vi lige have de sidste ind? Kan vi lige få de sidste ind. Vi starter. Nå, så må de blive ude, så lukker vi bare. De er en vis sandsynlighed for, at det alligevel rygtet, resultatet, på et tidspunkt, ikke? Så dem, der hellere vil stå ude ved rødvinen, det kan man jo ikke fortænke dem i. Jeg håber ikke, de fjerner det, inden vi er færdige. Ja, det var sådan, at jeg fik tallene om, hvem der var på det tidspunkt, hvor jeg opgav det til generalforsamlingen, da var der 440 stemmer. Der kom 5 i mellemtiden, så der er 445 stemmer, og der er afgivet 445 stemmer, og det er således, at der er afgivet 1 blank stemme. Der er 293, der har stemt for urafstemning og 151 imod urafstemning, og det vil sige, at der er flertal for urafstemning.

Ad pkt. 3. Eventuelt

Og så bliver det jo så kun et spørgsmål om at gøre det demokratisk godt og rigtigt. Det er jo således, at dermed har vi overstået punkt 2. Der er et punkt 3 Eventuelt. Det er der altid, der kan man ikke vedtage noget som helst, men hvis nogen har nogen bemærkninger, så skal de have chancen, inden jeg forlader podiet. Det ser ikke ud til det, så plejer det at være sådan, at formanden på en eller anden måde rejser sig og siger tak for i dag. Det er sådan en høflig ting. Nå, der er nogen, der gerne vil sige noget. Ja, værsgo. Navn?

Bent Anker Nielsen: Jeg er meget glad for resultatet af afstemningen, men kunne vi ikke for at gøre det meget klart, at til en følgende generalforsamling, så kommer hele det der spørgsmål om investeringsstrategi op big way, så det virkelig bliver diskuteret grundigt igennem på en generalforsamling. Det synes jeg, det lader til, at det fortjener det. Ikke mindst fordi alle kortene er jo blevet blandet i dag, så man bliver helt forvildet i hovedet, ikke?

Dirigenten: Det er et konkret forslag fra et medlem. Ja. Det går jeg ud fra, at bestyrelsen tager med sig videre. Der var også en her, markerede.

Spørgsmål fra salen: Kan vi få oplyst, hvor mange fra salen, der har stemt for og imod kontra fuldmagterne?

Dirigenten: Det kan jeg ikke hjælpe dig med. Nej, det kan jeg ikke hjælpe dig med. Nej fordi en stemme er en stemme, sådan er det bare. Jeg kan heller ikke oplyse, hvem der nu har, om du har 2 eller 5, osv. Nej, det kan jeg desværre ikke. Det kan jeg ikke, desværre. Det er jo en del af demokratiets lod, at man har lov til det. Ja og med de ord, må jeg så ikke have lov til at sige tak for eksemplarisk god ro og orden. Det har været mig en fornøjelse at være dirigent, men formanden ved jeg ikke, om hun skal have en afsluttende bemærkning?

Formanden: Jeg vil også gerne have lov til at sige tusind tak for det fantastiske fremmøde om vores ene punkt på dagsordenen, og jo, vi vil meget gerne tage opfordringen op om, at vi skal fremlægge vores investeringsstrategi til generalforsamlingen til næste år. Jeg vil så sige, at vi har investeringsstrategi og gennemgang af, hvordan vi investerer, det har vi hvert eneste år til generalforsamlingen. Det er lidt forskelligt, hvor lang tid debatten omkring investeringsstrategien varer, men det vil vi meget gerne også have på i generalforsamlingen 2014. Vi vil i besty-

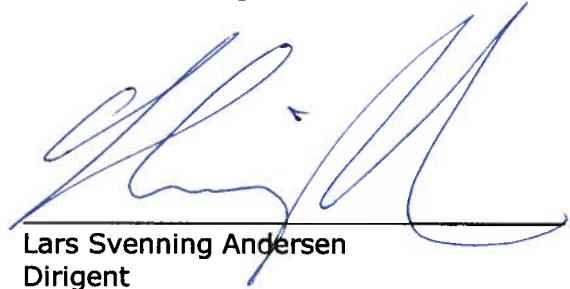
relsen gøre os meget umage for at både fremlægge og henvise til materiale, hvor man kan læse om, hvad det så egentlig er, vi har en urafstemning om, som man forhåbentligt kan blive klogere på. Vi skal også lige have afklaret, hvad vi lægger med ved materialet, og derfor vil jeg da egentlig lige bede dem, som har bedt om at få noget med ud – vi kan lige mødes og så om I fastholder det eller gerne vil gøre noget andet? Men tusind tak for god ro og orden og hvis man er hurtig, kan det være, at der stadigvæk står noget vin. Det kan også være, at det er ved at blive ryddet af. Og så er det selvfølgelig mange tak til dirigenten. Han klarede det da fremragende.

Den 29. maj 2013

Åse Kogsbøll
Referent

Lars Svenning Andersen
Dirigent